

И.П.И

Институт за пазарна икономика

бул. "Патриарх Евтимий" N 10, София 1142

тел./факс.: (+359 2) 952 62 66, 952 35 03

ел. поща: mail@ime.bg

страница в интернет: www.ime.bg

ДО:

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ПО
ПРАВОСЪДНАТА РЕФОРМА И МИНИСТЪР НА
ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ
ВЪПРОСИ

СТАНОВИЩЕ

ОТ

Светла Костадинова – изпълнителен директор на Фондация „**Институт за пазарна икономика**”, гр. София, регистрирана по ф. д. № 6315 от 1993 г. на Софийски градски съд, с БУЛСТАТ 831344929

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, сигнатура № 854-04-81 от 10.05.2018 г., с вносител: Анна Василева Александрова, Христиан Радев Митев, Данаил Димитров Кирилов, Емил Димитров Симеонов, Йорданка Иванова Фикирлийска, Иглика Иванова Иванова-Събева, Мария Йорданова Илиева

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

С настоящето становище изразяваме позицията си по повод на предложени текстове в Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт от 10.05.2018 г. и произтичащите от това политики относно функционирането на съдебната власт в Република България.

Целта на изложението законопроект е развитие на регламентацията в няколко области. Сред предложените текстове особено внимание поражда разпоредбата на §3 с предложение за изменение чл. 175 н от ЗСВ и създаване на нова ал. 4.

Коментар по текста:

Едно от основните правомощия на ИВСС съгласно чл. 54, ал. 1, т. 8 от ЗСВ е да извършва проверки за почтеност и конфликт на интереси на съдии, прокурори и следователи, на имуществените им декларации, както и за установяване на действия, които накърняват престижа на съдебната власт, и такива, свързани с нарушаване на независимостта на съдиите, прокурорите и следователите. Така възложената му компетентност по никакъв начин не налага необходимост в едно административно и контролно-установително по своя характер производство да се използват средства от наказателното производство, каквато идея е развита от предложителите.

Неправилно вносителите квалифицират проверките на ИВСС като такива, които *„много наподобяват предварителните проверки по наказателни дела“*. Прилагането по аналогия на материални и процесуални наказателноправни институти е неправилно. В чл. 175 к от ЗСВ относно предмета на проверката по никакъв начин не попадат обстоятелства от категорията на извършени престъпления. Съгласно чл. 175ф от ЗСВ за неуредените въпроси при проверките на Инспектората следва да се прилага Административнопроцесуалният кодекс.

Изрично установено в ЗСВ е, че проверката от страна на ИВСС е предварителна по своя характер, а окончателното решение за образуване и провеждане на производство по конфликт на интереси и/или на дисциплинарно производство е в компетентността на съответната колегия на ВСС. Самото производство по събиране на доказателства се провежда по реда на АПК (вж. чл. 175 о от ЗСВ). Редът за обжалване на решенията от едно такова производство също се провежда по реда на АПК съгласно изричния текст на чл. 323 от ЗСВ.

Способите и средствата от компетентността на разследващите органи предполагат нарочно производство, каквото е наказателното. Предвид възприетата конституционна и законова концепция на Инспектората предвидените в чл. 175 д от ЗСВ правомощия са достатъчни по своя характер за вида и характера на извършваните проверки.

Дейността на прокуратурата по чл. 145 от ЗСВ е чужда на производството, извършвано от ИВСС и намира приложение единствено при изпълнение на основните функции на прокуратурата. В случай на съмнения за извършено престъпление, съобразно кръга на компетентност на ИВСС и съгласно чл. 175 л от ЗСВ, сигнали, които не са от компетентността на Инспектората, незабавно следва да се препращат по компетентност на съответния орган. Така в случай на съмнение за извършено престъпление ИВСС може да сезира прокуратурата. Дори и да приемем схващането как с новата ал. 4 на чл. 175н, предлагана от вносителите, прокуратурата може да извършва надзор за законност, то трудно може да се допусне такъв тип надзор по отношение на съдиите, носители на съдебната власт и ползващи се с особен статут на независимост.

С приемането на редакция на чл. 175н от ЗСВ би се нарушил утвърдения в чл. 129 от КРБ принцип кариерните въпроси на съдиите да се решават от съдии, като

немотивирано и неоснователно се овластява главният прокурор и редовите прокурори да извършват действия по отношение статута на съдиите. Така отново би се възпроизвел порочният стандарт заинтересована страна в наказателния процес, в лицето на прокуратурата, изпълняваща функция по обвинение, да бъде самовластна да влияе на редови съдия в нарушение на принципа за съдебната независимост.

Предложената от вносителите редакция на чл. 175н със ЗИД на ЗСВ от 10.05.2018 г., освен в противоречие с цялостния дух на действащия закон, е и нецелесъобразна по своя характер. Текстът по никакъв начин няма да утвърди независимостта на съдебната власт, а ще послужи за засилване на политически контрол, предвид факта на избиране на инспекторите от НС, както и ще утвърди влиянието на главния прокурор по отношение на съдийското съсловие.

Съществени изменения като настоящето будят необходимостта от продължителна процедура по обсъждането на законопроекта, а не предлагането му между две четения и приемането на второ четене в рамките на шест дни.

15.05.2018 г.

С уважение:

гр. София